

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

2015-05-12

**SVID, Stiftelsen Svensk Industridesigns, remissyttrande angående
Inordnande av Statens centrum för arkitektur och design i
Moderna museet – en kraftsamling för konsten, arkitekturen och
formen (Ku2015/01181/KI)**

Sammanfattning av SVIDs ståndpunkt:

SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign, har tagit del av Kulturdepartementets promemoria Inordnande av Statens centrum för arkitektur och design i Moderna museet – en kraftsamling för konsten, arkitekturen och formen (Ku2015/01181/KI). Sammanfattningsvis kan vi konstatera att vi ser positivt på en sammanslagning av de två myndigheterna Statens centrum för arkitektur och design (ArkDes) och Moderna museet till en utvidgad myndighet på grund av de ekonomiska och administrativa fördelar som kan uppnås på detta sätt. Det är dock viktigt att det som möter allmänheten fortfarande är två museer där samlingarna lever sida vid sida. Vad gäller mötesplatsuppdraget anser vi att det är viktigt att denna fråga utreds ytterligare. Det är viktigt att den nya mötesplatsen oavsett form eller hemvist har ett modernt sätt att jobba och utgörs av, eller fungerar i samspel med, redan existerande mötesplatser inom områdena, arkitektur, form och design. SVID fungerar redan idag som en mötesplats inom design och samverkar på olika sätt med en mängd olika aktörer inom området. Vi tror därför att vi har mycket att bidra med när det gäller utveckling av mötesplatsuppdraget och är villiga att lägga den tid och de resurser som krävs för att ta över och utveckla mötesplatsuppdraget inom design.

5.2 Mötesplatsuppgiften

5.2.1 Alternativa lösningar vad gäller mötesplatsuppgiften

För att skapa bättre förutsättningar att lyckas med det politiska uppdraget att stärka arkitektur, form- och designområdets betydelse för samhällsutvecklingen är mötesplatsuppdraget av stor betydelse. Vi anser dock att mötesplatsuppdraget inte ska ligga på den sammanslagna myndigheten. Den nya mötesplatsen bör istället få en särskild funktion och utgöras av, eller fungera i samspel med, redan existerande mötesplatser inom arkitektur, form och design för att nå ut till fler personer runt om i hela Sverige. SVID är en av dessa mötesplatser.

En relevant mötesplats måste tillgodose olika behov hos olika aktörer. Det är viktigt att det finns mötesplatser där branschen kan diskutera och debattera olika frågor. Men det är lika viktigt att det finns mötesplatser där andra intressenter såsom företagare, det offentliga, studenter eller barn i olika åldrar träffas för att lära sig mer om arkitektur, form eller design. Den gemensamma nämnaren i alla dessa målgrupper är människan, som också måste stå i centrum för mötesplatsen. En mötesplats kan vara både fysisk och digital och ändra form över tid beroende på intressenter och behov.

Det finns ett antal aktörer som verkar som mötesplatser inom arkitektur, form eller design. SVID fungerar redan idag som en mötesplats inom designområdet. Aktörer som verkar inom form eller arkitektur är exempelvis Svensk Form och Sveriges Arkitekter. SVID arbetar för att utveckla och bredda begreppet design och för att öka medvetenheten om design. Vi gör det bland annat genom att skapa olika mötesplatser för lärande, inspiration och kunskapsöverföring.

För att främja kunskapen om hur design kan bidra till samhällsutvecklingen har vi bland annat startat ett antal nätverk i samarbete med olika aktörer som redan arbetar med, eller har ett intresse av att arbeta med, design. Ett par exempel är Myndighetsnätverket där ett antal myndigheter träffas med jämna mellanrum för att diskutera design, dela erfarenheter och lära av varandra. Ett annat exempel är Nätverket för design av hälso- och välfärdstjänster som SVID har bildat tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Vi jobbar bland annat med fysiska mötesplatser i form av konferenser som exempelvis Uppdrag: Användare där vi bjuder in publik från såväl offentlig som privat sektor som får ta del av både nationella och internationella verksamheter som arbetat med design på politisk nivå och som delar med sig av sina erfarenheter. Vi anordnar också Sommar-designkontor där studenter under en sommar får arbeta på uppdrag av en uppdragsgivare, ofta

lokala små och medelstora företag eller en kommun. Syftet med sommardesignkontoren är att ge ökad insikt om designens bredd och betydelse som utvecklingsverktyg bland företag och organisationer, men också att ge studenter en möjlighet att introduceras på arbetsmarknaden och se hur deras insatser kan göra skillnad hos mottagaren. Vi skapar också digitala mötesplatser för att nå ut över hela landet. Genom våra webinarier för vi ut kunskap och lyfter goda exempel för att inspirera fler aktörer att använda design.

Mycket av det arbete vi gör tar avstamp i den designagenda (<http://designagenda.se/>) som togs fram genom en designprocess i samarbete med ett antal aktörer både inom den privata och offentliga sektorn och akademien. Genom arbetet med designagendan identifierades ett antal behov som nu är vägledande för de initiativ, aktiviteter och projekt som genomförs. Några exempel på behov som identifierades är:

- Designmedvetna beslutsfattare i företag och offentlig sektor
- Kunskapsutbyte inom designområdet
- Stärka strukturer för design som process för innovation och utveckling
- Utveckla tvärkompetenser kopplade till designområdet
- Använda och tillgängliggöra redan finansierad och publicerad designforskning och designrelevant forskning
- Skapa förutsättning för design som metod att utforska framtidens möjligheter

Som ett resultat av arbetet med designagendan bildades ett konsortium, People Powered Future (<http://www.svid.se/peoplepoweredfuture>), som samlar drygt 150 intressenter som tillsammans arbetar för att mobilisera kunskapsområdet design som en strategisk resurs i samhället. SVID leder/faciliterar nu aktiviteterna inom People Powered Future. Olika aktiviteter genomförs inom identifierade insatsområden som svarar upp mot behoven i designagendan, bland annat: Open School, Research Networks, Impact Labs, Innovation in Business, Innovation in Public Sector, Design and Policy och Design and Society. De identifierade insatsområdena mynnar ut i en mängd olika mötesplatser och aktiviteter. Några exempel är "design and policy pop up labs" och en utbildningsserie för designbranschen om policyområdet för att verka för designmedvetna beslutsfattare. Vi har också utvecklat designresearch.se (www.designresearch.se), ett sökverktyg som via SwePub samlar och tillgängliggör forskning, och vi samarbetar med Forskartorget på Bokmässan i Göteborg som ett led i att sprida och uppmärksamma design och designforskning.

Med anledning av att SVID på många sätt redan verkar som en mötesplats inom designområdet ser vi också att vi är en naturlig del i ett mötesplatsuppdrag. Vi är beredda att satsa engagemang och tid som krävs för ett möjligt ansvarsåtagande inom mötesplatsuppdraget tillsammans med andra aktörer. SVID fungerar som en hub/intermediär som tillgängliggör kunskap om design med en neutral utgångspunkt. I vårt arbete med kunskapsspridning har vi en unik position där vi verkar i gränslandet mellan företag, offentlig verksamhet och akademi.

Som redan nämns i promemorian (s.20) pågår just nu utredningen Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design. I Tilläggsdirektivet (2015:24) som kom tidigare i år står att läsa att utredningen ska analysera och lämna förslag på hur arkitektur-, form- och designområdet i högre grad kan präglas av dialog och delaktighet samt bidra till en hållbar samhällsutveckling. Vi är av den åsikten att det finns anledning att se över mötesplatsfrågan och säkerställa att mötesplatsen oavsett hemvist eller form också utvecklas i dialog med de som mötesplatsen är till för, det vill säga användarna/medborgarna.

5.3 Myndighetens ansvarsområde

5.3.1 Museiverksamheten

Vi är positiva till att museiverksamheten, inklusive samlingar och utställningsverksamhet, inom områdena 1900- och 2000-tals konst samt arkitektur fortsatt bedrivs i den sammanslagna myndighetens regi, men att det bör ske i två skilda museiverksamheter, sida vid sida.

Som nämns i promemorian (s. 11) planeras det i den renoverade Nationalmuseumbyggnaden ett bottenplan som ska ha permanent plats för design. Nationalmuseum har också en särskilt tillsatt referensgrupp som verkar för en förstärkt dialog mellan olika intressenter inom designfären. På Nationalmuseum börjar nu formas en ny bild av design, en bild som omfattar både det samtida, nutida och framtida. Vi ser det därför som naturligt att museiverksamheten för design ligger hos Nationalmuseum men att museiverksamheten för arkitektur och 1900- och 2000-tals konst fortsatt bedrivs i lokalerna på Skeppsholmen i den sammanslagna myndighetens regi.

5.4 Myndighetens form och organisation

5.4.6 Namnfrågan

I promemorian föreslås myndighetsnamnet Moderna museet behållas även efter sammanslagningen. Vi anser att namnet har ett så pass starkt signalvärde och föreslår därför att namnet Arkitekturmuseet åter väcks till liv för att tydliggöra att arkitekturen fortsättningsvis har en framträdande roll inom den sammanslagna myndigheten och i lokalerna på Skeppsholmen.

I detta ärende har Robin Edman, vd, beslutat. Jenny Pedersén, PR- och kommunikationsansvarig har varit handläggare.

Robin Edman, vd

Om SVID

SVID, Stiftelsen Svensk Industriedesign, arbetar för att design ska användas i allt innovations- och förändringsarbete. Vi arbetar i gränslandet mellan företag, offentlig verksamhet och forskning där vi kopplar ihop aktörer, sprider kunskap och stärker möjligheterna till utveckling. Med vårt arbete vill vi utveckla Sverige. Vår vision är att design ska användas i allt utvecklings och innovationsarbete.

SVID arbetar över hela Sverige för att visa på effekten av design och stärka nationell konkurrenskraft genom att sprida kunskap om designens betydelse i framtagande av attraktiva erbjudanden och lösningar.

Sedan 2012 arbetar SVID med programverksamhet i syfte att utveckla betydande frågor för näringsliv och samhälle. Vi sätter extra fokus på några områden där vi ser att design kan göra stor skillnad och där behovet av utveckling är stort. 2012 startade vi vårt program Design och Hälsa för att möta den förväntade efterfrågan av designkunskap inom hälso- och sjukvården och den sociala sektorn.

Året därpå, 2013, startade vi programmet Design och Destination då vi såg att potentialen i att använda designprocessen, som ser till att alla intressenter i en region eller på en viss plats görs delaktiga i förändrings- eller utvecklingsarbete i olika projekt, är hög.

För att lyfta kunskapsnivån om design och bidra till att design används för att skapa värde och utveckling arbetar vi efter en modell som vi kallar de "4:a i:na" och som går ut på att: Identifiera, inspirera, initiera och implementera. Detta innebär att vi identifierar partners som har mycket att vinna på genom att arbeta med designmetodik. Vi arbetar också med att inspirera genom att samla och sprida information och goda exempel, initierar projekt och skapar nätverk med intressenter från hela landet som själva driver projekt och vi implementerar kunskap genom att sammanföra aktörer som kan lära av varandra.

För mer information om SVID, besök: www.svid.se